

Partnerstwo na Rzecz Rozwoju „Romowie na rynku pracy”

W dotychczasowej praktyce nie podejmowano w Polsce szerzej zakrojonych działań służących poprawie sytuacji zawodowej ludności romskiej. Podejmowane próby natrafiały zwykle na barierę niezrozumienia specyfiki społeczności romskiej ze strony pracowników instytucji rynku pracy, jak również na barierę nieufności ze strony samych Romów. Stworzenie systemu kompleksowych działań (diagnoza naukowa i wytyczne do działań, działania edukacyjne, pomoc w zatrudnieniu), w które zaangażowane są instytucje samorządowe w tym instytucje rynku pracy, organizacje romskie, instytucje prowadzące działalność szkoleniową, a także przedstawiciele beneficjentów ostatecznych decyduje o innowacyjności projektu. Poprzez system szkoleń i kursów, w tym również zawodowych zwiększą się możliwości zatrudnienia lub samo zatrudnienia beneficjentów ostatecznych.

Projekt proponuje wielopłaszczyznowy program działań zmierzających do przezwyciężenia następstw istnienia bariery kulturowej przy pełnym poszanowaniu kultury i tradycji romskiej i istniejących w lokalnych społecznościach romskich relacji władzy. Składa się z kilku kompatybilnych, cechujących się swoistą sekwencją elementów, jak:

- empiryczne badania naukowe, służące wypracowaniu diagnozy oraz wskazań do dalszych działań, w tym opracowania autorskiego programu edukacyjnego;
- prowadzenie na podstawie wypracowanego programu działań edukacyjnych, w tym szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe, szkoleń i treningów o charakterze ogólnym zwiększającym konkurencyjność na rynku pracy;
- pomoc w zatrudnieniu lub samozatrudnieniu oraz monitoring zatrudnienia.

Ostatnie działanie prowadzone jest przez wdrożone w ramach projektu wyspecjalizowane placówki – Romskie Pośrednictwo Pracy, Romska Agencja Artystyczna – których zakres funkcjonalny jest znacznie szerszy niż standardowych publicznych i niepublicznych instytucji rynku pracy, jak również dostosowany do specyfiki grupy docelowej.

Podkreślić również należy bardzo istotną w projekcie na wszystkich jego etapach rolę przedstawicieli grupy docelowej, zwłaszcza romskich konsultantów terenowych. Są to osoby reprezentujące lokalne społeczności romskie, częściowo beneficjenci ostateczni projektu, które odgrywają rolę pośredniczącą i wspomagającą realizowane działania.

Kluczowym elementem podejmowanych działań jest wzbogacenie wiedzy dotyczącej relacji między społeczeństwem większościowym, a mniejszością, komunikacji międzykulturowej w różnych kontekstach oraz wypracowanie form komunikacji, przyjaznej i adekwatnej do potrzeb cechującej się szacunkiem dla odrębności kulturowej społeczeństwa romskiego. Efektem zastosowania proponowanego systemu działań powinno być ograniczenie problemu ubóstwa, która dotyka znaczną część społeczności romskiej w elementach składowych rezultatu wskazano szczegółowo na trwałe bardzo konkretne, długofalowe efekty jak: stworzenie nowego zawodu (w projekcie konsultant), nowych form pośrednictwa pracy, nowe formy współpracy, wypracowanie mechanizmów polepszenia komunikacji międzykulturowej, legitymizację i upowszechnienie przyjaznych kulturowo form komunikacji i uzgodnień. Istotnym efektem zastosowania rezultatu może być wskazanie, że projekty zmierzające do przezwyciężenia wykluczenia z rynku pracy powinny w większym stopniu urzeczywistniać zasadę upełnomocnienia przedstawicieli grupy docelowej.

Zbudowanie w ramach projektu modelu współdziałania jest odpowiedzią na problem niedostrzegania obopólnych korzyści możliwych do osiągnięcia w wyniku współpracy większości z mniejszością. System- po ewentualnych modyfikacjach- może być stosowany w działaniach kierowanych do innych niż Romowie grup docelowych. Szczególne wartościowe byłoby zastosowanie go w stosunku do patriarchalnych, zamkniętych społeczności żyjących w poczuciu zagrożenia i niezrozumienia, a jednocześnie przekonanych o wartości czy nawet wyższości własnej tradycji i kultury, jak np. niektóre grupy imigrantów i uchodźców. Może być stosowany w warunkach polskich oraz w innych krajach.